

ת"פ 29179/03/15 - מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז חיפה נגד ח'אלד אבו רומי, סאלח אבו רומי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 29179-03-15 מדינת ישראל נ' אבו רומי ואח'

בפני כב' השופטת רבקה פוקס

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

ע"י ב"כ עו"ד זיו אריאלי

נגד

הנאשמים

1. ח'אלד אבו רומי

2. סאלח אבו רומי

ע"י ב"כ עוה"ד אלי סבן ויוסי גימפל

הכרעת דין

מבוא:

1. על פי עובדות כתב האישום, בשל סכסוך קודם, בבוקר יום 27.2.15 (יום שישי) הותקף באורח קשה הישאם אבו רומי (להלן: "הישאם") בעת ששהה במשרדו הממוקם בקומת העמודים שמתחת לבית מגוריו בטמרה (להלן: "האירוע").
2. בעקבות התקיפה סבל הישאם מהמטומות בכל חלקי גופו ומשברים בפניו לרבות ברצפת ארובת עינו השמאלית ובעצמות הפנים, ונזקק בשל כך לניתוח בהרדמה. הישאם שוחרר לאחר אשפוז שהחל ביום 27.2.15 (מועד הפגיעה) והסתיים ביום 3.3.15.
3. באותן נסיבות ולאחר תקיפתו של הישאם, נפגע גם בן אחיו תאופיק אבו רומי (להלן: "תאופיק") ונגרם לו שבר ביד ימין, שהושמה בסד גבס.
4. על פי עובדות כתב האישום ביום 27.2.15 סמוך לשעה 11:00 הגיעו שני הנאשמים: חאלד אבו רומי (להלן: "חאלד" או "נאשם 1") וסאלח אבו רומי (להלן: "סאלח" או "נאשם 2") וכן אסלאם מוסטפא אבו רומי (להלן: "אסלאם"), עמרן כאמל אבו רומי (להלן: "עמרן"), מועתסם חאלד אבו רומי (להלן: "מועתסם") ומוחמד מוסטפא אבו רומי (להלן: "מוחמד מוסטפא") (ארבעת האחרונים ייקראו להלן: "החבורה"), מצוידים במוטות ובאלות והחלו להכות את הישאם, בצוותא חדא, בכל חלקי גופו. גם כשהישאם נפל על הארץ המשיכו הנאשמים והנמנים על החבורה לתקוף אותו עם מוטות ואלות, עד שאיבד הכרתו.
5. תאופיק, על פי עובדות כתב האישום, נפגע מתקיפתם של הנאשם מס' 1 ובנו מועתסם אבו רומי בצוותא

חדא, לאחר שנזעק למקום האירוע, מששמע על תקיפתו של הישאם במשרדו.

6. בנסיבות אלה המאשימה מייחסת לנאשמים את ביצוע העבירות, כדלקמן:

חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") - המיוחסת לשני הנאשמים בקשר לתקיפתו של הישאם, ולנאשם 1 מיוחסת גם עבירה נוספת של **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות** - עבירה לפי סעיף 333 + 335(1) ו-(2) + 29 לחוק העונשין; בקשר לתקיפתו של תאופיק.

יצוין כי בסיכומיה אין המאשימה מייחסת לנאשמים עבירה של **קשירת קשר לפשע** - עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין, הגם שהעבירה מופיעה בכתב האישום, ולנוכח האמור אני מורה על זיכוי הנאשמים מעבירה של קשירת קשר לפשע.

גרסת הנאשמים:

7. הנאשמים בקליפת האגוז, כל אחד בהתאם לגרסתו, אינם מכחישים שהיו במקום, אך היו שם, לטענתם, כדי להפריד בין הניצים, ועל כן אין להרשיעם בדיון.

מסכת הראיות וניתוחן:

8. מטעם המאשימה העידו הישאם - אשר אמרתיו במשטרה הוגשו לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א - 1971 (להלן: "פקודת הראיות"), אשתו רנא, תאופיק וכן השוטרים אבישי טורג'מן ואחמד סואעד. כמו כן הוגשו בהסכמה אימרתו של מאג'ד אבו רומי, אימרות הנאשמים במשטרה, תיעוד רפואי, מזכרים של חוקר מחשבים - השוטר אלי מגרם, וכן תמונות המתעדות את פציעתו של הישאם.

מטעם הנאשמים העידו שני הנאשמים, כאשר הנאשם מס' 2 צירף לעדותו את פרטי הכשרתו המקצועית כהנדסאי תוכנה, כמורה בבית ספר וכמדריך אזורי למקצוע המתמטיקה.

9. יצוין כי במסגרת ראיות המאשימה הוגשו סרטונים ממצלמות האבטחה המותקנות בביתו ובמשרדו של הישאם - הרלוונטית לענייננו, היא המצלמה המתעדת את הכניסה לבית שהיא גם הכניסה החיצונית למשרד, והשנייה מתעדת את הכניסה למשרד; אלה הוגשו וסומנו ת/16 ות/17.

10. ב"כ הנאשמים בסוף סיכומיו מייחד פרק נפרד שעניינו בקבילות הסרטונים ומעלה מספר השגות אשר יש בהן כדי לקבוע כי מדובר בראיות בלתי קבילות, ועל כן עותר להתעלם מהסרטונים.

ב"כ הנאשמים מצביע על מחדל בחקירה עת הושב בתאריך 23.3.15 מכשיר ה-DVR שנתפס מביתו של הישאם, כשכתב אישום הוגש ביום 13.3.15, וזאת מבלי לעדכן את הנאשמים שמא יבקשו לבדוק את מכשיר ה-DVR ויערכו חוות דעת מטעמם.

עוד מעלה ב"כ הנאשמים קשיים בעקבות הצפייה בסרטונים, כשבנקודה מסוימת ישנה, לשיטתו, "קפיצה" ברצף הסרטון, שלא הוסברה. ב"כ הנאשמים מדגיש כי הסרטונים כלל לא הוגשו באמצעות עדים מומחים, אשר יכלו להעיד בין היתר על תקינות מכשיר ההקלטה ובעיקר יתייחסו לשאלה האם נעשו בסרטונים שינויים בדרך של השמטות, בטרם

מסירתם למשטרה. הדברים נאמרים במיוחד בנסיבות בהן מכשיר ה-DVR הובא למשטרה רק ביום 1.3.15 ע"י מאג'ד, אחיו של הישאם, שהוסיף ואמר שקודם לכן ובמשך כיומיים היה מכשיר ה-DVR מוחזק בידי בנו של הישאם (אחמד) - פרק זמן בו ניתנה למשפחת המתלוננים האפשרות לבצע עריכה והשמטה מכוונת של קטעים מתוך הסרטונים.

11. עיינתי בטענות ב"כ הנאשמים, ומצאתי לציין כי הסרטונים הוגשו וסומנו ת/16 ות/17 **ללא התנגדות**, גם אם קודם לכן נרשמה התנגדות מפי ב"כ הנאשמים, ועל כן טענות ב"כ הנאשמים מוקשות.

יתרה מזאת, דומה כי מי שטוען לחוסר קבילות של הסרטונים, אינו יכול בנשימה אחת - כפי שב"כ הנאשמים עושה בהרחבה בסיכומיו - להסתמך עליהם כראיה ולעשות בהם שימוש, למשל בהוכחת חוסר אמינותם של הישאם ותאופיק, כטענתו.

ההפניה לסרטונים מצד ב"כ הנאשמים במהלך חקירת העדים ובקשה לקבוע ממצאים של אמינות (או ליתר דיוק, חוסר אמינות) של עדי התביעה משום המוצג בסרטונים, מלמדת שב"כ הנאשמים מסכים לקבילות הסרטונים, ולא על ההיפך.

12. אחת היא, אם הראיה לא קבילה, אין המאשימה אך גם לא הנאשמים, יכולים לנתח ראיות אלה, קרי את הסרטונים, ולהיעזר בהן לניגוח ראיות העדים שהעידו.

13. באלה הנסיבות, לא אוכל לקבוע כי מדובר בראיה בלתי קבילה. יחד עם זאת, לא אזדקק לסרטונים להוכחת אשמתם של הנאשמים, משום שבשאלות השנויות במחלוקת אין בסרטונים, וליתר דיוק בסרטון המוצב ליד המשרד, כדי להועיל - בהיותם בלתי ממוקדים וחדים ובהיותם מופנים רק לגזרה מסוימת של מקום האירוע. לסרטונים אפנה רק וככל שהסרטונים מסייעים להגנת הנאשמים.

14. אמור מעתה, השדרה העיקרית בהוכחת העובדות שבכתב האישום והכרעת הדין תהיה בבחינת עדויות המתלוננים, הישאם ותאופיק, ויתר העדים.

15. לעת הזאת, אקדים את המאוחר ואומר כי לאחר שעיינתי בראיות ושמעתי את העדים, מצאתי לקבוע כי עדותו של הישאם משקלה רב בקשר למה שהתרחש במשרדו ביום 27.2.15 ועל כן עליה אשתית את הרשעתו של חאלד (הנאשם מס' 1). בה בעת, אציין כי על סמך עדותו של הישאם יש גם להורות על זיכויו של סאלח (הנאשם מס' 2) מחמת הספק.

כמו כן, אקבע שאין לקבוע ממצאים ועובדות על פי עדותו של תאופיק, ואלה הנימוקים:

עדותו של עד התביעה הישאם אבו רומי (המתלונן):

16. הישאם אבו רומי הובא לעדות בבית המשפט בצו הבאה, משלא התייצב לעדות בישיבה קודמת שנקבעה לצורך מתן עדותו, אף שהוזמן כדין. בעדותו עשה הישאם הכל כדי לעזור לנאשמים, וזאת בנסיבות בהן הוכח כי משפחתו ומשפחת הנאשמים התפייסו, וביניהם נחתם הסכם "סולחה" בחתימת הישאם והנאשם מס' 1, ביחד עם אחרים, ולפיו פוצה הישאם בסך של 300,000 ₪.

הישאם בעדותו אמנם לא נסוג מעיקר אימרתיו במשטרה, אלא שנוכח הנסיבות האמורות לעיל ביקש ופעל ככל שניתן

לצמצם בתיאור חלקם של הנאשמים באירוע, כלשונו בעמ' 36 לפרוטוקול:

"ש. אני אתקדם עוד קצת ואומר לך למה אני אומר את הדברים האלה. אתה במשטרה אמרת שהראשון שנתן לך מכות היה חאלד. היום אתה לא אמרת את זה.

ת. לא אמרתי את זה, (צריך להיות סימן שאלה - הערה שלי) תקשיב יש כאן סולחה."

בנסיבות אלה, אימרותיו של הישאם הוגשו, כאמור לעיל, כראיה לאמיתות תוכן לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות.

17. ולגוף גרסתו של הישאם אדגיש, כי אבן הראשה בגרסתו מבוססת על עדותו בבית המשפט וגם על הפניות לאמרותיו במשטרה, אותן לא הכחיש.

18. לפי גרסת הישאם, כעולה ממכלול הראיות, בעת שישב במשרדו, ראה במו עיניו בצג הטלוויזיה שבמשרדו את מה שקלטו מצלמות האבטחה. כך ראה כי לקומת העמודים של ביתו שם ממוקם משרדו נכנסים אסלאם, עמרן, מועתסם וכן דמות רביעית היא מוחמד (מוחמד מוסטפא), שכל אחד מהם נושא נשק קר (אלה או מוט). בעודו מביט במצלמות הגיעה החבורה עד לפתח משרדו וצבאה על הפתח. בשלב זה הישאם נקט בפעולות בלימה למנוע את כניסת החבורה למשרד ואת פגיעתה הקשה. החבורה אכן נהדפה בפתח משרדו, או אז מגיע חאלד, שמצליח להידחק פנימה לתוך המשרד דרך החבורה - עד שפוגש בהישאם ומתחיל בתקיפתו, בהנחתת מכה על ראשו באמצעות אלה, וכלשונו של הישאם בת/5, עמ' 4: **"חאלד העיף אותם"** ונכנס.

משלב זה, לאחר שחאלד מכה את הישאם, הוסיפו בצוותא חדא האחרים להכותו, והכרתו של הישאם התערפלה. בנסיבות אלה, חושיו של הישאם, כך אני קובעת, אינם חדים כשמעייניו נתונים בהישרדותו, נוכח המתקפה נגדו. על כן, והחל משלב זה, משגרסתו של הישאם אינה עוד חדה וברורה, וכלשונו של הישאם עצמו בעמ' 32 לפרוטוקול וכן בת/15, עמ' 5 - יש להקפיד בעדותו ביתר שאת.

כך למשל יתואר בדוחק חלקו של סאלח (נאשם 2) בתקיפתו של הישאם, כעולה מגרסתו של הישאם.

19. הישאם בעדותו לא נסוג מאימרותיו במשטרה, גם אם בחר שלא לתאר ולחזור על גרסתו במשטרה לפרטי פרטים, כשהוא מעדיף להפנות לסרטונים, שמדברים, כלשונו, בעד עצמם ויכולים לשמש פה במקומו.

הישאם מעדיף ככל האפשר שלא לומר את הדברים שקרו במפורש בעדותו, בנוכחות הנאשמים, ולהצית את הסכסוך מחדש. כפתרון למצב המסובך אליו נקלע, מפנה הישאם לראיה אובייקטיבית בדמות סרטוני האבטחה שהנציחו את שאירע לו, הגם שמדובר באירוע שנחרת בזכרונו לשנים (עמ' 39 לפרוטוקול).

20. את אימרותיו של הישאם במשטרה אני מקבלת כאימרות אמת שנמסרו מתוך רצון לדווח על האירוע כפי שקרה, בסייגים אחדים, שעליהם נתתי את הדעת, הנעוצים במועדים בהם נגבו האימרות, סמוך לפציעתו של הישאם כשהוא כואב ודואב, ועל כן גם לא מרוכז בתיאור המקרה. כמו כן לא התעלמתי מהעובדה כי האימרות המאוחרות למועד הפגיעה מושפעות מעדותם של בני המשפחה, שפקדו אותו בזמן החלמתו בבית החולים, וסרטוני מצלמות האבטחה, שיכול כי תוכנם נודע לו, משהופצו ע"י משפחתו ברשת הפייסבוק סמוך לאירוע.

21. עיקרי גרסתו של הישאם מבוססים כדבעי באימרותיו במשטרה (בהסתייגויות דלעיל) ובעדותו, ולהלן אפרט

את הגרסה שלב אחר שלב הן במהלך חקירתו במשטרה והן בעדותו;

22. בסקירת אימרתיו של הישאם אתחיל בדוח פעולה מיום 27.2.15 (ת/25) שנערך ע"י רס"מ חאלד סעוד בבי"ח רמב"ם ושהוגש בהסכמה, שם לראשונה נרשמת גרסתו של הישאם כפי שמתועדת במזכר השוטר, וכלשון המזכר:

"...והפנו אותי מהקבלה להשאם תופיק אבו רומי ת.ז. 29214707 היה בחדר הולם ובקושי דיבר אמר לי שבעת שהיה במשרד שלו יושב הגיע אליו חאלד סאלח יוסף אבו רומי וילדיו מחמד מועתסם ועבדו ואיתם גם עמרן כמאל אבו רומי ואסלאם מוסטפא אבו רומי כולם תקפו אותו במקלות ומוטות ברזל..."

(ההדגשות בהכרעת הדין הן שלי - אלא אם כן נאמר אחרת).

עינינו הרואות, כי כבר בהתחלה מזכיר הישאם את הנאשם 1 (חאלד) כדמות דומיננטית, עת תקף אותו ביחד עם אחרים באמצעות אלה.

אמנם מדובר באימרה בעל פה אשר נגבית מהישאם בשעת משבר וקושי רפואי רב ועל כן אינה מדויקת בכל פרטיה, כך נזכרים, כחלק מהתוקפים, בניו של חאלד, עת מתברר בהמשך שרק בנו מועתסם נכח במשרד והוא שחבר עם אחרים בתקיפתו של הישאם - להבדיל ממוחמד שלא נכח במקום ועבדו, שבחלק זה של האירוע לא נראה סמוך למשרד.

אלא מאי, שהדגש הוא על חאלד המוזכר כראש וראשון לאירוע האלים, ביחד עם אחרים, כמו גם בנו מועתסם וכן בני אחיו עמרן ואסלאם, שתקפו את הישאם במשרדו.

23. אמור מעתה, תיאור חלקו של חאלד (נאשם 1) כמי שהוביל את האירוע האלים של תקיפתו החמורה של הישאם במפתיע במשרדו, מתחיל כבר ביום האירוע וסמוך לאחריו, וכחוט השני עובר לאורך כל חקירותיו של הישאם במשטרה ובעדותו בבית המשפט.

כבר עתה אדגיש כי בסיפור האירוע, כפי שנרשם מפיו של הישאם ברגעי הכאב והמצוקה בחדר ההולם של בית החולים, לא מוזכר סאלח (נאשם 2), לא משום שלא היה במקום - וכפי שיובהר סאלח לא חולק שהיה במקום ואף היה בתוך המשרד של הישאם, בעת שאחרים היכו את הישאם - אלא שאין הוא נזכר משום הספק של הישאם בחלקו באירוע, ועל כך עוד אפרט להלן.

24. אימרתו של הישאם מיום 1.3.15 (ת/14) נגבתה במהלך אשפוזו בבי"ח רמב"ם סמוך לאירוע, ושם נאמר;

"...ובהיותו במשרד ואז נכנסו 8 עד 9 אנשים. כולם החזיקו במקלות וגרזנים ולפני שהתחילו לתקוף אותי התחלתי לזרוק לעברם כיסאות וחפצים כדי למנוע מהם להגיע אלי. הראשון ביניהם היה חאלד סאלח אבו רומי החזיק במקל ונתן לי מכה עם המקל בראש בצד שמאל, הבן שלו מועתסם החזיק גם מקל ונתן לי מכה בעין בפנים מצד שמאל. הערת חוקר (החשוד מצביע על עין שלו השמאלית שהיא נפוחה עם חבלה חמורה) והיה גם מוחמד חאלד אבו רומי החזיק במקל ונתן לי מכות ביד שמאל. היה איתם גם אסלאם מוסטפא אבו רומי שהחזיק גרזן שהתחיל לתקוף אותי בכל חלקי גופי ועמרן החזיק גרזן, עמרן כאמל אבו רומי גם התחיל לתקוף אותי עם הגרזן ובשלב הזה אני התעלפתי נפלתי על הרצפה ולא הרגשתי בכלום..."

שמות אלה שתקפו אותו ביחד עם חאלד מצוינים בראשית האימרה ומופיעים גם בסיומה. ושוב מתואר חאלד (נאשם מס' 1) כדמות דומיננטית באירוע התקיפה, כשמקומו בתקיפתו של הישאם אינו נפקד, אלא רק מתחדד.

יצוין כי מוחמד בנו של חאלד נזכר באימרה זו, הגם שבסרטונים, כאמור, אינו נצפה סמוך ובתוך המשרד ביחד עם אחרים (הם מועתסם, אסלאם ועמראן, וכן מוחמד מוסטפא - להבדיל ממוחמד חאלד).

באימרה זו, יש להדגיש גם בזו הפעם, כי סאלח (הנאשם מס' 2) לא מוזכר, ולא משום שלא היה במקום, כמבואר לעיל, אלא משום הספק של הישאם בתיאור חלקו באירוע, שהחל להסתמן עוד באמרתו הקודמת.

25. באימרת הישאם הנוספת מיום 5.3.15 בתחנת המשטרה לאחר ששוחרר מבית החולים, נדרש הוא לתאר את האירוע בצד תיאור הסכסוך הרחב יותר, ובעמ' 4 למוצג ת/15 מתחיל בתיאור האירוע שהתרחש בזמן שישב לבדו במשרדו ומסר את השתלשלות הדברים, כהאי ליסנא:

"...ראיתי במצלמה (מצלמת האבטחה המותקנת מחוץ למשרד - הערה שלי) ככה אחד גבוה עבר את הכביש מהר מסתכל על הדלת ובן אדם רוצה לתת מכות קוראים לו עאמר לבש חולצה כחולה אם אני לא טועה אבל אני לא בטוח בשם הוא הבן של כאמל, אני קמתי והרמתי את הכיסא והוא חזר אחורה ואז הגיעו 3-4 אנשים ומה שיכולתי להחזיק אותם על הדלת יכולתי ואז נתנו לי מכה ראשונה על היד יש תפרים גם פה, ושחררתי את היד שלי המשכתי המשכתי עד שהגיע חאלד הוא הזיז אותם מהדלת והוא נכנס אליי הראשון אחרי שדחף אותם והתקדם אליי ראשון והוא נתן לי מכות ראשון חאלד החזיק אותי ואמר להם שלא יצא מכאן חי שלא ינשום בכלל, והמשיכו מכות ויש לי מזל שהגיע בן אח שלי משמה הגיע דקה 99 אם לא היו הורגים אותי בכלל בכלל"

יצוין כי כשנאמר עמאר כמאל הכוונה עמראן כאמל, כפי שביאר העד בהמשך.

26. הנה כי כן, ובהתאם לאמור באימרה זו, ממשיך הישאם ומדגיש את התיאור בו הוא דבק לאורך כל אימרותיו במשטרה מאז אימרתו הראשונה - ולפיו שלושה עד ארבעה (עמראן, מועתסם, אסלאם ומוחמד) נראו על ידו במצלמה החיצונית עם מקלות ומוטות בידיהם, באופן שאין פניהם לטוב ואח"כ גם צבאו על פתח משרדו, אותם הדף לבל ייכנסו למשרד וזאת באמצעות כיסאות ואמצעים אחרים. בהמשך הגיע חאלד (נאשם 1) שנכנס ונדחק ראשון לתוך המשרד, מצויד במוט, כך ניתן האות לכולם להיכנס למשרד ולתקוף את הישאם במקלות ובאלות, גם לאחר שנפל על הרצפה.

27. יצוין כי באימרה זו מוזכר לראשונה סאלח (הנאשם 2) על פי תיאור כללי "בן יוסף הוא מורה" כשותף לתוקפים כתף אל כתף איתם, כלשון המאשימה - אלא שלדברים אלה ולתיאור זה לא אתן משקל רב, משנקלטו ע"י הישאם **לאחר** שהוכה בראשו והכרתו התערפלה, כטענתו.

28. בהמשך האימרה נדרש הישאם לחזור על גרסתו, והפעם תוך כדי צפייה בסרטונים שהופקו ממצלמות האבטחה בביתו ובמשרדו, או אז חזר, פירט ודייק בשמותיהם של אסלאם, עמראן (ששמו אולי עמאר לשיטתו) מועתסם ומוחמד מוסטפא.

יצוין כי הישאם מדייק גם בשמו של מוחמד באומרו כי מוחמד הנזכר, הוא מוחמד מוסטפא ולא מוחמד חאלד.

29. בנקודה זו אבקש להדגיש כי עיקר גרסתו של הישאם, היא מה שחוזה וקלט בחושי ולא מה שלמד והצליב עם הנתונים המתועדים בסרטונים; כך מדגיש הישאם באופן ישיר ובלתי אמצעי את חלקו של חאלד (נאשם 1) שבא בעקבות אסלאם, עמראן, מועתסם והרביעי מוחמד מוסטפא אל החלל שמתחת לבית המגורים באזור המשרד, כשחושי של הישאם מחודדים ודרוכים - ולאחר מכן פרץ ראשון לתוך המשרד כשהחבורה נכנסת אחריו.

ר' באימרה ת/15 כדלקמן:

"ש. מי זה נכנס לתוך המשרד ולא הדלת הצליל (הכוונה הצליח - הערה שלי) להיכנס לבפנים?

ת. חאלד, ואז כולם נכנסו."

תפנית באירוע חלה, כאמור, כשחאלד (נאשם 1) הגיע למשרד ונכנס ראשון לתוכו, אז הוכה הישאם בראשו על ידו ובהמשך הוכה גם ע"י חאלד והחבורה בצוותא חדא. אמור אם כן, אחרי שחאלד והחבורה נכנסו למשרד, כשכולם מצוידים במוטות ומקלות, והיכו את הישאם - חושי התערפלו ובכוחותיו שנותרו, פעל להישרדותו.

30. הדברים האחרונים מודגשים על ידי שוב נוכח המיוחס לסאלח (נאשם 2) אשר אין חולק שהיה בתוך המשרד, אלא שהיה שם כעלה נידף, נחבט ונע מעוצמת תנועת התוקפים, בנסיבות בהן הישאם שחושי כבר לא היו חדים, לא יכול לתאר את חלקו כדבעי.

בעניינו של סאלח כפי שהערתי לעיל, איעזר גם בצילומי הסרטונים לטובת גרסתו, שם אמנם נראה סאלח נכנס למשרד, אך יוצא ממנו ללא מקל בידיו, כשבתוך המשרד נצפה במעגל החיצוני של התוקפים סמוך לדלת הכניסה, כשהוא מוטח מצד לצד.

31. אמנם סאלח טוען כי ניסה להפריד וגרסתו זו אינה נקייה מספקות - דא עקא שגם בנסיבות אלה אין לקבוע אשמה לגבי מי שניסה, כלשונו, להפריד ויכול לעשות יותר מכפי שעשה. די כי אקבע, וכך אני קובעת, כי חלקו של סאלח באירוע התקיפה בתוך המשרד אינו ברור, מעבר להיותו נוכח נעדר, בנסיבות בהן אינו נראה נוטל חלק אקטיבי בתקיפה.

32. חיזוק נוסף לספק בחלקו של סאלח בתקיפת הישאם, נמצא בדרך יציאת התוקפים מהמשרד, כאשר מי שנטל חלק, נראה ממהר להימלט מהמקום, ואילו סאלח נראה שפוף, הולך באיטיות ומנסה, כך נראה, לעכל את הטראומה שחוזה. כך מתנהל סאלח כמי שאין לו מה להסתיר, וכמי שאין לו סיבה להימלט במהירות מ"זירת הפשע".

33. תמיכה נוספת לאמור, קרי לספק בחלקו של סאלח, אני מוצאת באימרת הישאם עצמו שם ב- ת/15, כאשר ממקד את המועד לאחריו הכרתו התערפלה, כהאי לישנא:

"ש. כולם תקפו אותך"

ת. מה שראיתי כולם דחפו וניסו ותקפו ואני התעלפתי זה מה שאני זוכר."

34. לשלמות התמונה אפנה גם לעימותים שנערכו בין הישאם ובין הנאשם 1 (חאלד) וכן בין הנאשם 2 (סאלח).

35. העימות בין הישאם ובין נאשם 2 (סאלח) התאפיין ככלל ברצון של הישאם לדבוק בגרסה לפיה לסאלח לא היה חלק ממשי בתקיפתו, בצד ניסיון של החוקרים לבסס גרסה אחרת, בעיקר נוכח המתועד בסרטונים, לשיטתם - בכך נכשל בסופו של יום העימות כראיה נגד סאלח.

אמנם הישאם בתחילת העימות מדבר על סאלח (נאשם 2) כמי שנכנס למשרד (או אולי נכנס) והיה "איתם", אלא שחלק זה של האירוע התרחש בשלב שלאחר כניסתם של חאלד, בנו ובני אחיו, ולאחר שהתקיפה החלה, על כן חושיו לא היו חדים, בנסיבות בהן סאלח אינו אלא נראה ע"י הישאם בתוך המשרד אך במעגל החיצוני, מאחורי התוקפים.

בנקודה זו צודק ב"כ הנאשמים, אשר טען כי מוטב לו היו החוקרים שערכו את העימות, במידה שווה מנסים גם לברר עם הישאם את גרסתו של סאלח על חוסר מעורבותו, ולא בדרך של כיוונו, ושמא תאמר "חילוץ" ממנו גרסה מסבכת, כשהחוקרים בעיקר מסתמכים על "הסקת מסקנות" מהסרטונים - עת הסרטון מהמשרד, למצער, תוצריו חשוכים ולא ממוקדים דיים.

באופן זה, אם עסקינן בהסקת מסקנות הגיוניות, יכול היה הישאם גם לומר, ללא שעומת כלל, כי חלקו של סאלח היה לשבור את ה-DVR, ככל שהיה "איתם", כלשונו, גרסה או ליתר דיוק מסקנה - שאין לה תימוכין מכל מקור אחר (ר' ת/4 ג' עמ' 6).

36. באלה העובדות, איני רואה לקבוע כי יש בעימות בין הישאם ובין סאלח, כדי לסייע בביסוס אשמתו של סאלח מעל לספק סביר - גם אם נאמר ע"י הישאם כי סאלח תקף ביחד עם האחרים כשהיה "איתם".

בעניין זה אשוב לצטט את האמור בסיום העימות בין סאלח ובין הישאם בתמלול ת/4 ג', שמהווה חיזוק נוסף ומסכם לאמור, כדלקמן:

"סאלח: השאם בחיאת דינק אני היכית אותך אתה אמרת שאני הייתי מאחוריהם איך אני אכה אותך כשהייתי מאחוריהם

האשם: אלוקים ינקום לאן הגענו

סאלח: יא בן אדם לאן הגענו אני נשבע לך שאני לא רוצה להגיע לכאן ואני נשבע שאני הייתי מפריד והלוואי ויכולתי לעזור לך

האשם: אח שלי אז מי היכה אותי

סאלח: מי שהכה אותך תגיד עליו אבל אני לא היכיתי אותך"

37. כן אפנה לאותו ת/4 ג', תמליל העימות, כפי שהוכן ע"י ב"כ הנאשמים ואושר ע"י המאשימה, בנסיבות בהן השתלשלות העימות, אינה מלמדת, אלא על הספק בחלקו של סאלח באירוע התקיפה, מנקודת מבטו של הישאם ומתוך זיכרונו המעורפל, לאחר שהוכה בראשו בראשית האירוע ע"י חאלד ולאחר מכן בצוותא עם החבורה.

כך בתחילת העימות, כשנדרש הישאם לספר על חלקו של סאלח, הוא בוחר לומר במילותיו הוא:

"החלק שלו הוא היה עומד שם. אחרי אחרי האנשים שבאו על הדלת."

עמוד 8

בהמשך שהחוקר מקשה ומבקש כי יספר שוב עונה הישאים:

"...כשנכנסו אלי נתנו לי מכות. וזה התעלפתי. יש לך זה - (מצביע על המחשב) הוא נכנס לא נכנס אני... (שלוש הנקודות במקור)."

בשלב זה נשאל הישאים שוב שאלות מכוונות האם סאלח תקף אותו, ותשובותיו מאוד מהוססות עד כדי אמירה עמומה ורפה לפיה:

"הוא היה איתם, היה איתם, אבל נעשה לי סחרחורת לא יודע, אבל תסתכל בדיסק אתה יודע".

כלומר על סמך **חושיו** הישאים אינו יכול לתאר את חלקו של סאלח, ובצר לו מפנה לסרטונים שיבהירו את חלקו.

שוב נשאל הישאים האם סאלח היה מאלה שתקפו והתשובה של הישאים **"מאלה שהיו"**, ובהמשך עונה לשאלה בוטה שנשאל שמא תאמר מדריכה, כלשון ב"כ הנאשמים, האם סאלח תקף, משיב בהיסוס: **"כן מהם הוא היה איתם כלומר מאלה שנכנסו"**.

38. אמנם נכון כי בהמשך הישאים, לשאלות חוזרות, נוספות ומכבידות מצד החוקרים, עונה כי ראה את סאלח מכה, אך על כך הוא משיב כשהוא כבר לא עומד "בפרץ" השאלות המקשות המופנות אליו ומבלי שנדרש לעשות הבחנה בין מה שקלט בחושיו ובין מה שראה בסרטונים, בנסיבות בהן כבר הודה כי הכרתו התערפלה.

הנה כי כן, לחלק זה של העימות אין ליתן משקל, וכך אני קובעת, משלא חידדו החוקרים עם העד הישאים בין מה שהוא מעיד מידיעתו ובין מה שמעיד על פי הסרטונים, במיוחד שבשלב זה הישאים, טוען וחוזר וטוען, כי הכרתו התערפלה בעקבות המכות שהספיק לספוג, בצד תחושתו הסובייקטיבית כי מי שהיה בתוך החדר, רק את רעתו ביקש.

39. התוצאה היא שחרף האמירה של הישאים לפיה סאלח היה מצויד במקל והיכה אותו, אין ליתן לאמירה זו משקל, שאין בה ספק, בהכרעת הדין של סאלח, משנאמרו הדברים לאחר חקירה מדריכה מדי, שהתבססה על הסקת מסקנות "הגיוניות" מתוך סרטוני האבטחה ומתוך תחושה סובייקטיבית של הישאים שחרד לחייו - ולא מתוך מה שראה הישאים בעיניו ונחרת בזכרונו.

40. ועוד, בשאלה האם לסאלח היה מקל כשהגיע לפאתי משרדו של הישאים, אענה בשלילה, ולא משום טענתו של ב"כ הנאשמים כנגד המאשימה, לפיה אם נספרים אלה שנכנסים לקומת העמודים ונראים במצלמה החיצונית, מול אלה שנראים במצלמה הפנימית של המשרד (כך נמצא שנכנסו שישה והם חאלד, סאלח, עמרן, אסלאם, מועתסם ומוחמד מוסטפא) כי אז בדרך דומה יש גם למנות את מספר המקלות והאלות שהיו ברשותם. הנה כי כן, מקום שנראים מצוידים במקלות ואלות אסלאם, מועתסם, עמרן ומוחמד מוסטפא, כאשר סאלח, נראה כמי שלוקח אלה מהנער מוחמד כאמל, כלומר 5 מקלות ואלות - וביציאה נראים 5 מקלות ואלות, שנושאים אותם בבירור אסלאם, מועתסם, עמרן, מוחמד וחאלד, כך נלמדת ההוכחה, כפי שסאלח טוען, שהוא לא נשא מקל. אמנם סאלח טוען כי לקח מקל מהנער (מוחמד כמאל), אלא שאותו מקל זרק בסמוך; מקל שנאסף לאחר מכן ע"י חאלד ועימו יצא מתוך חלל הבית של הישאים לאחר תקיפתו.

הווה אומר, משנראה חאלד יוצא מהמשרד עם מקל (אלה), אין זו אלא האלה שזרק קודם לכן סאלח, ועל כן נמצא חיזוק לטענה כי בזמן האירוע לא החזיק סאלח אלה.

41. אלא מאי, שלטעמי ההוכחה כי סאלח נכנס למשרד ללא מקל - נמצאת בצילומי הסרטון, שעליהם אסתמך לטובת גרסתו של סאלח - בהנציחם את העובדה כי סאלח יצא מהמשרד ללא מקל. הטענה כי מקל נראה בידו של סאלח בחלק אחר של האירוע - אין בה ממש, משום חוסר החדות בסרטון מצלמת האבטחה שבמשרד, במיוחד שענייננו בהליך פלילי, שאת העובדות יש בו להוכיח מעל לספק סביר. כך אקבע כי לא הוכח שסאלח החזיק בכניסה למשרד ובמשרד מקל (אלה).

42. עימות נוסף נערך בין הישאם ובין חאלד (נאשם 1) כשמנקודת מבטו של הישאם מדובר בתחילת האירוע ועל כן, חלקו של חאלד ברור. בנקודת זמן זו הישאם **נסמך על מה שחווה וראה במו עיניו**, ולא על "השלמות" מידע ממה שראו אחרים או מתוך הגיונם של דברים או מתוך מה שראה מאוחר יותר בסרטונים ועל כל אלה הסתמך; ובמה דברים אמורים?

43. בעימות בין הישאם ובין חאלד גרסתו של הישאם ברורה וסדורה, כפי שנמסרה לאורך כל אימרתיו של הישאם במשטרה (גם שהוגשו לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות), וכפי שהעיד אחרי הכל בעדותו בפניי.

כך נמצא כי חלקו של חאלד מתמקד, כאמור, בראשיתו של האירוע, אז היה הישאם צלול וערני, בטרם נחתו מכות של מוטות ואלות על ראשו, ועל כן, יכול הישאם למסור את הדברים שאירעו בשטף דיבור וללא שאלות מדריכות ומכוונות (ת/5 עמ' 2);

"...ונכנסתי למשרד רציתי לעשות סיכום שקילה, אני עושה סיכום פתאום באמצע אני מסתכל במצלמה פתאום מישו עבר לא רגיל אחד ארוך ופתח הדלת ורצה לריב מכות התחיל מכות ואני מכות והוא מכות, הראשון זה עמרן כאמל אבו רומי ניסה לתת מכות ואחרי זה באו איסלאם מוסטפא אבו רומי ומעותאסם חאלד אבו רומי התחילו מכות עשד כמה שאני יכולתי לדחוף אותם ואז נתנו לי מכה על היד עם הצינור וזא לא יכולתי כבר ואז בא חאלד העיף אותם ונכנס הוא הראשון תפס אותי ואמר תתנו לא שלא יצא חי בכלל ואז נתנו לי המכה השנייה בעין ואז התעלפתי.

שאלה להישאם: חאלד שנמצא פה לידך הוא תקף אותך?

ת: כן.

שאלה: איך תקף אותך?

ת: המכה הראשונה ממנו עם מקל.

שאלה להישאם: אתה מקודם אמרת מי שנכנס ראשון זה עמרן אחרי זה חאלד נכנס ותפס אותי עכשיו אתה אומר המכה הראשונה מחאלד תחיד את התשובה שלך?

ת: עמרן הגיע ראשון אבל לא יכל להיכנס, כולם אחרי שחאלד הגיע נכנסו."

אשר לעדות הישאם בבית המשפט

44. בעדותו בבית המשפט הישאם חזר על עיקרי הדברים, אך משום שביקש, כאמור, להמעיט כדי לא לפגוע

עמוד 10

ברגיעה שהושגה בעקבות ה"סולחה", נקט בעדותו בדרך של אמירות כלליות והפנה לסרטונים "שידברו בעד עצמם" ובמקומו, בנוסף לרצונו לשכוח את האירוע ככל שניתן, אף כי מדובר באירוע שנשאר לכל החיים (עמ' 39 שורה 27), וכלשונו בעמ' 42 לפרוטוקול:

ש. אנסח את השאלה בצורה קצת יותר מדריכה - בגלל הסולחה אתה אמרת דבר אחד במשטרה ולא חזרת עליו בבית המשפט? בגלל שהתחייבת לפעול.

ת. אני לא התחייבתי לאף אחד שאשנה את דעתי. יש סרטון, אני גם לא צריך לדבר כל כך. אני מפנה אותך לסרטון. אני מבקש ממך, אל תלחץ עלי עם השאלות האלה."

45. ולהלן אבחן את גרסתו של הישאם באימרות במשטרה שהוגשו לאמיתות תוכן (לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות) בראי **עדותו** בבית המשפט.

לדברי הישאם בעדותו, האירוע החל בכניסתם של עמראן, אסלאם ומועתסם וכן מוחמד מוסטפא אל קומת העמודים ליד פתח משרדו עם אלות ומקלות, בכוונה לתקוף אותו במשרדו (עמ' 38 לפרוטוקול), כפי אימרותיו.

הישאם בשלב זה מצליח להדוף את התוקפים ומונע את כניסתם למשרד, אז מגיח בריצה למקום חאלד (נאשם 1) הוא הראשון שנכנס למשרד והראשון שתוקף את הישאם (אך לא הראשון שהגיע לחלל קומת העמודים, שהרי האחרים הגיעו קודם וצבאו על פתח המשרד עד בואו של חאלד).

בעניין זה ר' עמ' 31 לפרוטוקול - עדותו של הישאם, שם הדברים נאמרים בדרך הצמצום, אך מבלי לפגוע בעיקר:

ש. איך מה שאמרת עכשיו מסתדר עם מה שאמרת במשטרה, שחאלד נתן לך מכה בעין? איך הוא הגיע להפריד, אם זה מה שהוא עשה?

ת. הוא היה בין הראשונים שנכנסו למשרד, לא מהראשונים שנכנסו מתחת לבית."

וכן בעמ' 25 לפרוטוקול:

ש. מי היה הראשון שנכנס אליך למשרד?

ת. (העד משתהה) בוא נגיד חאלד נכנס ככה, וכולם נכנסו.

ש. תסביר מה הכוונה חאלד "נכנס ככה"?

ת. השלושה שהגיעו בהתחלה, עמדו בדלת, היה שם אסלאם וכולם עמדו בדלת. כשהגיע חאלד אז נכנסו כולם בבת אחת.

ש. ביום 5.3 אתה נחקרת פעם נוספת ע"י חוקר המשטרה, אתה זוכר את זה?

ת. כן.

ש. אני מציג לך בעמ' 4 להודעה שלך מיום 5.3, אני קורא משורה 87: "שחררתי את היד שלי, המשכתי והמשכתי, עד שהגיע חאלד. הוא הזיז אותם מהדלת והוא נכנס אליי הראשון, אחרי שדחף אותם והתקדם אליי ראשון, והוא נתן לי מכות ראשון." אני שואל אם לאור זה...

ת. אני אמרתי לך שחאלד לא נכנס?

ש. אני שאלתי מי נכנס ראשון?

ת. אני אומר לך חאלד נכנס ראשון, אבל כולם נכנסו ביחד, מה?

ש. מה חאלד אמר? הוא דיבר, הוא אמר משהו?

ת. תקשיב, כשאני קיבלתי את המכות אני לא שמעתי, אבל אשתי שמעה, שיש מישהו שאמר "תהרוג, שלא ייצא נוסם".

46. ב"כ הנאשמים טוען בעניין זה כי הסכם ה"סולחה" גרם להישאם לומר את האמת ולשנות מגרסאותיו במשטרה משהחל הליך פיוס עם משפחת הנאשמים - אלא שלטענה זו אין על מה שתסמוך, והרי בעדותו של הישאם אנו לומדים על האירוע שקרה לכל שלביו. גם כאשר הישאם העיד בצמצום ובמאמץ להמעיט בפרטים, הקפיד להישאר בגבולות האירוע שחוה, בנסיבות בהן כשהרגיש "לחוץ" במהלך עדותו בכל הנוגע לחאלד, בחר למצער להפנות לסרטוני האבטחה, כדי שאלה ישלימו עבורו את המלאכה - וזה העיקר.

בנסיבות אלה, ההסבר האחר שמבקש לתת ב"כ הנאשמים נדחה כאמור על ידי ראשית, משום ההסבר שנתן ב"כ הנאשמים סותר את ההסבר המפורש שנתן הישאם, לפיו בשל ה"סולחה" הוא מבקש שלא להעמידו במצב בו עליו לספר את סיפור התקיפה על כל פרטיו, גם שאינו חוזר בו מגרסתו; שנית, משום שאחרי הכל הישאם מעיד על חלקו הברור של חאלד בתקיפתו, מבלי שהוא חוזר בו מגרסתו, וכלשונו בעמ' 32:

ש. ואז אתה עונה: "כשהייתי במשרד הרמתי את הראש, ראיתי הרבה אנשים נכנסים לתוך המשרד והאנשים שאני ראיתי תוקפים אותי לפני שאיבדתי הכרה הם: (ואני לא מקריא את השם המלא אלא הפרטי) חאלד, מוחמד, מועתסם, איסלם ועמרן. אלה השמות שאתה מוסר, זה נכון?

ת. כן, אבל לפני שהתעלפתי ראיתי אותם."

וכן בעמ' 36:

ש. אני אתקדם עוד קצת ואומר לך למה אני אומר את הדברים האלה. אתה במשטרה אמרת שהראשון שנתן לך מכות היה חאלד. היום אתה לא אמרת את זה.

ת. לא אמרתי את זה, תקשיב יש כאן סולחה.

ש. אדון חאלד אמר גם במשטרה כשחקרו אותו שהוא בא לשם להפריד כדי שלא יפגעו

בך, כדי שאף אחד לא יפגע בך עם כל האנשים שהיו שם עם מקלות. ואתה אמרת במשטרה שזה לא נכון. יכול להיות שבמשטרה אז כעסת על חאלד בגלל שהוא הזמין את זעורה ובגלל זה הכנסת את חאלד ואמרת שהוא תקף אותך למרות שזה לא נכון?

ת. יכול להיות."

הנה כי כן, הישאם אינו חוזר מגרסתו במשטרה ומוסיף לשאלה שנשאל, מדוע לא ענה במפורש שחאלד היה ראשון המכים - תמיהה שמקורה במבוכה ובשאלה רטורית: "לא אמרתי את זה" (פה יש להוסיף סימן שאלה - ר' סעיף 16 לעיל).

בהמשך ולשאלה ארוכה ורוויית פרטים, מוצא הישאם מפלט בתשובה בלתי מחייבת של "יכול להיות" מבלי שמפרט מה יכול להיות, ושוב עונה תשובה שעולה בקנה אחד עם ה"סולחה" ומתוך חוסר רצון לספר את הפרטים הידועים לו מדיעה אישית.

אמור מעתה, שחרף האמור, הישאם בעדותו חוזר על העיקר, לפיו חאלד הוא הראשון שנכנס למשרד וראשון לתוקפים, שבאו והוסיפו בצוותא חדא להכותו מכות נוספות (ר' עמ' 22-23).

עדות של עד התביעה תאופיק אבו רומי:

47. המאשימה הביאה את העד תאופיק אבו רומי, בנו של מאג'ד אחיו של הישאם, שלדבריו הגיע לזירה בעיצומו של האירוע במשרד, כאשר בהמשך, לטענתו, גם הוא הוכה, וזאת ע"י חאלד ובנו מועתסם; כך גם נפצע בידו.

עיינתי באימרתיו של העד תאופיק, שהוגשו אך לצורך בירור גרסתו ויכולתו לתאר את הדברים כהווייתם, ומצאתי לקבוע מתוך ממכלול הראיות לרבות הסרטונים, שייבחנו גם הפעם לטובת גרסת הנאשמים - שאין מקום להכריע את הדין על פי גרסתו, ואבהיר.

48. תאופיק אמנם לא נמצא על ידי כדובר שקר, אשר בא במטרה למסור דברים שאינם אמת כדי לסבך אחרים, אלא שמדובר בעד שקשה לקבוע עובדות על פיו, משאינו יודע לעשות אבחנה בין מה שראה במו עיניו ומה שראה בסרטונים; בין מה שקרה באירוע שהתרחש במשרד ובין מה שקרה באירוע שהתרחש ברחוב (מחוץ למשרד). ודוק, אין מדובר בעד אשר הכרתו התערפלה במהלך האירוע, כפי המקרה של הישאם, על כן, המכלול של העדות חשוב ובעדות יש להקפיד.

49. זאת ועוד, תאופיק מתאר ממצוקה ופחד אירועים שלא נמצא להם תימוכין, למשל מעיד שהגיע לאזור המשרד, שמע קולות חריגים ובחר לעלות לקומה השנייה - אלא מאי שהתיאור שנתן אין לו אישור בסרטונים המכוונים למדרגות העולות לקומה השנייה.

תאופיק העיד כי התוקפים נכנסו ויצאו מהמשרד, פעם תקפו את הישאם ופעם תקפו אותו - אלא שגם לכך אין תיעוד בסרטוני האבטחה באופן מובהק, גם כשמדובר באירוע סוער ומורכב.

כן אציין כי גם תקיפתו הנטענת של תאופיק לא מתועדת בסרטונים, פרט לתיעוד הנפת מקל ע"י מועתסם סמוך אליו, מבלי שהפגיעה נראית בבירור.

50. ממכלול הראיות שהוצגו בפניי אין לדעת, וכך אני קובעת, את המועד המדויק בו הגיע תאופיק למשרד ומה הספיק לקלוט בחושיו, נוכח הבוקה ומבוקה ומבולקה שהתרחשה במקום, וגם לכך אתן את הדעת.

בנסיבות אלה, ובלחץ האירועים נמצא כי תאופיק משבש בשמות האנשים שהיו במשרד והיכו את הישאם, עם אותם אלה שהתאספו מחוץ לבית; כך מוסר שמות של אנשים שלא נצפים כלל ועיקר בסרטוני האבטחה במשרד, ובכלל זה שני אחיו של חאלד, יוסף ומוסטפא ושני בניו של חאלד, מוחמד ועבדו (להבדיל ממועתסם).

51. גם מועד פגיעתו של תאופיק בידו הימנית אינו נטול ספקות, שהרי אם, כדבריו, ידו נשברה בעודו ליד המשרד של הישאם, כיצד היה יכול, באירוע שהתרחש מאוחר יותר, מחוץ למשרד, לזרוק מקל בידו השבורה, כפי שנצפה בסרטוני האבטחה.

52. באלה הנתונים, אין בדעתי לקבוע ממצאים עובדתיים על פי עדותו של תאופיק, וכפועל יוצא לא אראה בעדותו חיזוק לאירוע שהתרחש במשרד - בקשר לתקיפתו של הישאם; כך גם לא אקבע ממצאים על פי עדותו לגבי תקיפתו ע"י חאלד ובנו מועתסם, כטענתו.

עדוּתָהּ של עדת התביעה רנא אבו רומי:

53. מטעם המאשימה הובאה לעדות רנא אבו רומי אשתו של הישאם (להלן: "רנא"). עדותה של העדה רנא, כפי שסבור גם ב"כ הנאשמים, היתה שקולה, אמינה ומדודה.

רנא הגיעה למשרד של בעלה כשהתוקפים היו במנוסה מהמשרד, ועל כן אין להגדירה כעדת ראיה לתקיפה. יחד עם זאת, וגם במגבלות אלה ביקשה רנא לדייק במהלך עדותה.

הנה כי כן, גם שטענה באימרתה במשטרה כי סאלח נראה עוזב את המקום באיטיות ובקומה שפופה, ולדבריה נראה נושא אלה, היתה מוכנה להיזכר שוב ולומר כי קשרה את האלה לסאלח, לא משום שראתה את הדברים, אלא משום שהסיקה אותם מהנסיבות, וכלשונה בעמ' 67-68 לפרוט':

"ש. האם לסאלח היה מקל, כי בסרטון רואים שאין לו מקל.

ת. אני לא יודעת, אולי לא היה לו מקל, לא יודעת.

ש. אז למה אמרת כמה וכמה פעמים שהיה לו מקל.

ת. אני חשבת שהיה לו מקל. ככה ראיתי."

אמור מעתה, אין תימוכין בעדותה של העדה לכך שסאלח החזיק אלה.

54. העדה ממשיכה בעדותה לדווח על הדברים שנשמעו על ידה באירוע מכיוונם של התוקפים, כך שמעה כי נאמר תוך כדי תקיפת בעלה הישאם, על ידי מאן דהוא, כי יש להכות את הישאם כדי שלא ייצא חי.

דברים אלה, כך אני קובעת, נאמרו כפי שרנא העידה, אך אין לייחס את אמירתם לחאלד, משום שהעדה לא יכלה לזהות את קולו, כפי שהעידה בכנות.

בעניין זה מסכים ב"כ הנאשמים עם דברים אלה, באומרו בעמ' 16 לסיכומיו (סעיף ב.3 ס"ק 2) כי:

"אין מה להרחיב לגבי עדותה שכן עדותה בפני בית המשפט הנכבד עשתה רושם אמין ואנו נבקש לקבל את דבריה של ראנה בבית המשפט, למעט שתי הסתייגויות כפי שנפרט בהמשך..."

ובעמ' 18, סעיף 11:

"איננו חולקים על כך שהיא ראתה אנשים אוחזים במקל כאשר היא ירדה למטה אל קומת העמודים ואיננו חולקים על כך שהיא שמעה מישהו צועק "תהרגו אותו", אלא שלאור פער הזמנים בין זמן הגעתה למקום לבין הזמן בו התרחש שיאו של האירוע הרי שיש לקבוע כי היא לא ראתה ולא הייתה יכולה לראות את סאלח אוחז במקל, כפי שהיא גם אישרה בעדותה בבית המשפט הנכבד וכן יש לקבוע כי היא לא זיהתה ולא הייתה יכולה לזהות את קולו של חאלד כמי שצעק "תהרגו אותו".

ראיות ההגנה - ניתוח:

גרסתו של הנאשם חאלד (נאשם מס' 1):

55. גרסתו של חאלד אינה אמת, כך אני קובעת, וזאת מתוך העיון באימרותיו במשטרה ומתוך ההתרשמות ממנו בעת מתן העדות בפניי, ואפרט.

גרסתו של חאלד בישיבת ההקראה מיום 15.6.15 נמסרה, כהאי לישנא:

"הנאשמים כופרים באמור בסעיף 4, שוב מוכחש אותו קשר, הנאשמים אכן הגיעו לאותו אזור של המשרד ולמשרד, הם לא הגיעו מצוידים במוטות. אציין שהנאשם 1 הגיע למקום כשהוא יחף, בעקבות כך ששמע שיש שם מהומה. בהמשך באזור המשרד הוא אכן לקח מקל מבחור צעיר שהיה שם, וזאת על מנת להפריד בין הניצים, וזה מה שהוא עשה באותו אירוע, רק הפריד. הנאשם 1, בהמשך הסעיף שקשור רק אליו, גם כופר בכך שפגע באותו תאופיק אבו רומי. לא פגע בו לבד ולא פגע בו עם אחר."

אמור מעתה, אין חאלד חולק בתשובתו לכתב האישום שהיה באזור המשרד ובמשרד, אלא מאי שבגרסתו בעדות בחר לשנות מן הדברים הללו.

56. בעדותו טען כי הגיע לרחבת קומת העמודים, אסף מקל שהיה בידי אחר ועמד ברחבת הכניסה, אך לא בתוך המשרד, וזאת במקום שאין מצלמת האבטחה קולטת, כשהוא מניף את המקל וקורא לאחרים לחדול מלתקוף את הישאים (ר' עמ' 86 לפרוטוקול).

דברים אלה אינם מתיישבים, כך אני קובעת, עם תשובתו לאישום, ואין זו אלא "גרסה כבושה" שהומצאה לצורך המשפט ולאחר שחאלד שמע את עדי התביעה וצפה בסרטוני האבטחה.

זאת ועוד, אם הגרסה בעדותו היא גרסת אמת, מדוע בישיבת ההקראה לא אמר ברחל בתך הקטנה כי חלקו היה בהפרדת הניצים שאינה הפרדה פיזית, ולא כפי פשוטם ומובנם של דברים, כשמדובר בהפרדה בין ניצים, קרי הפרדה פיזית ויצירת חיץ ביניהם.

57. חיזוק לאמור אודות גרסה בלתי אמינה, בלשון המעטה, של חאלד, ניתן ללמוד בחקירותיו במשטרה

עמוד 15

ובנסינו חסר התוחלת להרחיק עצמו מהמקום, קרי להרחיק את עצמו ממעשה האלימות החמור שהתרחש בתקיפתו של הישאם, לבדו וביחד עם בנו ויתר האחרים, הנמנים על חבורת הצעירים שהיתה במקום.

ובמה דברים אמורים?

במוצג ת/2, חקירתו של חאלד מיום 2.3.15, התבקש חאלד להגיב לחשדות נגדו על כי תקף את הישאם ביום 27.2.15, וכך השיב:

"ש. מחומר החקירה עולה שאתה תקפת את הישאם עם אחרים מה אתה אומר על זה?"

ת. זה שקר אם אני מפריד אני משתתף אם אתה מפריד אתה משתתף בזה".

כלומר חאלד מדבר על הפרדה בדרך של "השתתפות", רחוק מגרסתו אודות עמידה מחוץ למשרד במקום שאינו מכוסה ע"י מצלמות האבטחה, והפרדה בין הניצים בהרמת קול בלבד.

58. הגדיל חאלד לעשות בהמשך אימרתו שם ביקש להרחיק עצמו עוד יותר מאירוע התקיפה שהתרחשה במשרד של הישאם, בטענה כי הגיע למקום רק לאחר שהגיע אמבולנס לצורך פינויו של הישאם לבית החולים, כלומר הגיע לאחר שהתקיפה הסתיימה, התוקפים עזבו את ביתו ומשרדו של הישאם, וכוחות ההצלה כבר במקום:

"אני הייתי בבית קמתי בבוקר שתיתי מים עם דבש וקפה ואמרתי לאישה שלי שתביא לי את מכשיר הפיזיותרפיה ועשיתי את זה ואז בא השכנה שלנו אשתו של בן דוד שלי בא לבקר את אישתי כי אישתי כמה ימים לפני כמעט עברה אירוע מוחי ושתינו קפה היא ואחותה, ישבנו איזה שעה חצי שעה לא יודע בדיוק והם הלכו הביתה אני נכנסתי למקלחת גמרתי שם אני הייתי מבולבל בזמן האירוע, יצאתי ושמעתי אמבולנס וירדתי למטה ראיתי אבנים כמו גשם על החצר שלנו אני אני התבלבלתי בין אמבולנס לבין צעקות, הלכתי יחף לראות אמרו הישאם קיבל מכות וזה ואפילו נכנסתי מתחת לבית של הישאם ומשני הצדדים הרחקתי אותם משם וזה ואז באו כל משפחת אבו רומי והתחלנו להפריד והיה אבנים כמו גשם."

בהמשך החקירה, כשהועמד על גרסתו הבלתי הגיונית, שרחוקה מן האמת, מצא "מקלט" בטענה כי אינו זוכר, התבלבל, וכי היה בהלם, כך היה מוכן גם להרחיק לכת בייחוס התקיפה לנושיו של הישאם שרודפים אותו בשל חובותיו (ר' ת/2 עמ' 3 וכן ר' ת/9 עמ' 3), בצד הטחת אשמה במשטרה שלא עצרה את הישאם, שלשיטתו תקף את אחיו (עמאר) ביום 25.2.15, אירוע שהיווה את הרקע לסכסוך מושא ההליך; בבחינת הכל מותר (בשל כך) והרשות נתונה.

דברים דומים נאמרו על ידי חאלד עוד בהודעה מיום 27.2.15 (ת/7) בציינו כי הגיע למקום רק לאחר שהאמבולנס, שהוזמן לצורך פינויו של הישאם לקבלת טיפול רפואי - היה כבר במקום.

59. בחקירה נוספת של חאלד (ת/1), מיום 9.3.15, שוב מכחיש חאלד את המיוחס לו, אלא שבין השיטין גם משיב בעמ' 2, שורה 7-8, כדלקמן:

"ש. איפה אתה עמדת במהלך הקטטה (צ"ל תשובה - הערה שלי) אני הייתי בבית מרחק של כעשרים מטר אני שמעתי צעקות ויצאתי בריצה וראיתי אנשים עם כובעים ואז לקחתי מקל מאיזה ילד והתחלתי לתת מכות לשני הצדדים".

גם אם אייחס אמירה זו רק לאירוע שהתרחש במרחב הציבורי ליד הבית של הישאם, לאחר שהישאם הוכה במשרדו, עדיין ילמדו דבריו של חאלד על התנהלותו האלימה כדרך לפתרון סכסוכים.

60. לעניין קלישות הטענה לפיה חאלד הפריד בין הניצים בצעקות אך לא בפועל, אפנה גם לת/5 (דוח העימות), כדלקמן:

"שאלה לחאלד: היית בתאריך ה-27/2/2015 ליד הבית של הישאם בבוקר בזמן האירוע?"

ת: כן הלכתי להפריד ועד היום הלכתי להפריד.

שאלה לחאלד: בין מי למי הלכת להפריד?

ת: בין מי שהיה שמה.

ש: מי היה שמה?

ת: לא הכרתי אף אחד היו עם כובעים על הראש.

ש: כולם חשופים?

ת: לא הכרתי אף אחד שראו אותי הלכתי להפריד.

שאלה להישאם: זה נכון מה שהוא אומר חאלד הוא הלך להפריד?

ת: לא נכון בכלל אין סיכוי.

ש: הוא תקף אותך ישירות?

ת: כן בעין ובראש.

ש: שתקף אותך בעין ובראש מה החזיק במה תקף אותך?

ת: במקל ואחר כך תפס אותי ככה התחיל ככה מכות."

61. באלה הנתונים, אני קובעת כי אין לקבל את גרסאותיו של חאלד, הן משום הסתירות העולות מתוכן והן משום חוסר העקביות במסירתן; כך גם התנהל חאלד במועד מתן העדות, ואבהיר דבריי;

62. חאלד במהלך עדותו נדרש לזהות את המשתתפים בתקיפת הישאם אך בחר למסור דבר שאינו אמת, לפיו אינו מזהה אותם, חרף העובדה כי מדובר בבנו ובבני אחיו, חלקם פניהם גלויות לאורך כל האירוע, חלקם פניהם גלויות בשלבים שונים באירוע. ר' עמ' 94 לפרוט':

"ש. אז איך הגענו לשישה אנשים שנכנסו פנימה?"

ת. אתה רוצה שאני אהיה השישי?

ש. אני רוצה הסבר.

ת. לא יודע מי זה. לא יודע מי השישה אנשים. אתה רוצה לשים אותי שאני השישי?

אציין כי התנהלותו של חאלד בעניין זה ששב ושנה גם בהמשך, כי אינו מזהה את קרובי משפחתו לרבות את בנו, שונה בתכלית השינוי מהתנהלותו של סאלח, אשר לא היה ספק כי הוא מזהה את קרובי משפחתו שהשתתפו בתקיפתו של הישאם, אך מבקש-מתחנן שלא להסגיר את שמם, ולא בדרך של מתן עדות שאינה אמת, לפיה אין הוא מזהה אותם.

63. חאלד מסר גרסה בלתי קוהרנטית ואמינה, ומשהועמד על קלישות גרסתו בחר לברוח לנבכי חוסר הזיכרון וההלם שאפפו אותו, כדרך להיחלץ משאלות קשות, וכלשונו בעמ' 90 לפרוט':

"ש. כאשר אתה הגעת אל אותה רחבה, מה ראית את האנשים האחרים עושים?

ת. אני כשנכנסתי מתחת לבית ראיתי ככה את האנשים רבים, נכנסתי להלם. נכנסתי להלם ולא ידעתי מה קרה בדיוק, שהם התחילו, ראיתי אנשים שיש להם מקלות וזה, אבל נכנסתי להלם, אני לא זוכר בדיוק מה היה שם."

לכך יש להוסיף את חוסר אמינותו ברצף מתן התשובות ובמיסוך תשובותיו, עד כדי השוואה תמוהה בין "לא זוכר" ובין "לא קרה" כתשובה זהה, לשיטתו. ר' עמ' 96 לפרוט':

"ש. כלומר אם ראניה אבו רומי אומרת שהיא שמעה במהלך האירוע הזה מישוה צועק תהרגו אותי, תהרגו אותי, אתה לא יכול לאשר או להכחיש, אתה לא יודע אם זה נכון או לא?

ת. עוד פעם.

ש. ראניה אומרת שהיא שמעה מישוה צועק תהרגו אותי, תהרגו אותי.

ת. אני לא שמעתי.

ש. לפני דקה אמרת לנו שהיית במצב של הלם, לכן אין לך שום זיכרון.

ת. כן.

ש. יש הבדל בין אני לא זוכר לבין לא שמעתי.

ת. בשבילי זה אותו דבר, לא זוכר ולא שמעתי זה אותו דבר."

64. במסגרת ראיות ההגנה הוצג לנאשם (חאלד) מסמך ה"סולחה" שנערך בין המשפחות. אמנם ב"כ הנאשמים טען כי שולם כסף להישאם ע"י משפחתו של חאלד כדי לפצות אותו על הסגת הגבול לביתו, אלא שלטענה זו

אין תימוכין כלל ועיקר בעדות חאלד עצמו.

דומה כי טענת ב"כ הנאשמים האמורה אודות הסיבה לתשלום הפיצוי אינה עולה גם בקנה אחד עם עדותו של חאלד אשר לשיטתו הפיצוי ניתן, אחרי הכל, משום הטענות נגדו, כדבריו, על כי היה מעורב בתקיפתו של הישאם. ר' עמ' 96 לפרוט':

ש. אתה לא התחייבת לשלם להישאם 300 אלף שקל, על זה שבאת להפריד, נכון?

ת. מה? זה בגלל שאני הייתי עצור והייתי הנאשם, אמרו זה חאלד, ובגלל זה, אתם רבתם עם חאלד, בסדר, הכסף הזה אספנו מכל המשפחה ומכל האחים."

65. לאור האמור לעיל, אני קובעת כי גרסתו של חאלד (נאשם 1) אינה אמינה, מתוכה היא נסתרת, ומעלה לא מעט תהיות, פרט לכך שאינה משתלבת עם יתר הראיות שהוכחו בפניי.

אשר לגרסתו של הנאשם סאלח (הנאשם מס' 2);

66. גרסתו של סאלח כפי שיובהר להלן משתלבת עם עיקר הראיות ועניינה בטענה, כי נקלע לאירוע התקיפה שלא בטובתו, ומשנשאב לתוכו לא מצא את הדרך לסייע ולמנוע את התקיפה, כך נותר במקום האירוע - כאדם (כלי) אין חפץ בו.

לטענת סאלח, ביום האירוע הגיע לבקר את סבו ודודתו, ובעודו במקום הוזעק ע"י דודתו לקטטה שהתפתחה בעקבות סכסוך קודם בין משפחתו של חאלד ובין משפחתו של הישאם.

לדבריו, כשהגיע למקום ראה נער אוחז במקל, ומשום הכשרתו כמורה, מיד נטל ממנו את המקל למרות שסירב, כדי למנוע ממנו להשתתף בתקיפה. לטענתו, במקום שאינו מכוסה במצלמות האבטחה זרק את האלה רחוק מהנער והמשיך למשרדו של הישאם שם התקהלה החבורה, שאין הוא מוכן לזהותה לא משום שלא ניתן לזהות את החבורה אלא משום שהם, כלשונו, בני משפחתו הקרובה.

אל המשרד נכנס סאלח עם יתר התוקפים, ולדבריו לא החזיק במקל בכניסתו ולא בשום שלב אחר. כשהיה סאלח בתוך המשרד הבין את גודל האסון אליו נקלע אך לא מצא דרך לסייע ולהפריד, כך נדחף מצד לצד בלי יכולת לעזור להישאם.

ביציאה מהמשרד לאחר האירוע, כל התוקפים היו במנוסה, אך הוא יצא שפוף והלך באיטיות, התנהלות שמלמדת כי לו לא היה חלק בתקיפה ועל כן אינו צריך לנוס על נפשו. תנועותיו מלמדות על צערו ממה שקרה ומתוצאות הפגיעות בגופו.

67. גרסתו של סאלח דומה כי בחלקה נתמכת בחומר הראיות ובסרטוני האבטחה, אשר אשען עליהם במתן חיזוק לגרסתו.

אמנם אין גרסתו של סאלח נטולת ספקות, לרבות השאלה מדוע נכנס מלכתחילה ביחד עם בני משפחתו ודודו (חאלד) למשרדו של הישאם כשהם אוחזים במקלות, במקום להזעיק עזרה ולעזוב את המקום.

דא עקא, שלטעמי עיקרי גרסתו, בראי גרסת הישאם ואשתו, יש בה כדי לעורר ספק סביר בדבר חלקו של סאלח בתקיפתו של הישאם, וכך אני קובעת.

68. גם המשכו של האירוע לאחר הפינוי של הישאם לקבלת טיפול רפואי דחוף, עת התפתחה קטטה נוספת במרחב הציבורי ליד ביתו של הישאם - מחזקת את הספק.

אמנם סאלח נותר במקום האירוע ונכח גם כשהתפתחה קטטה נוספת - דבר שאינו אופייני למי שטוען כי נמנע מלהתערב בכל מעשה אלימות. אלא מאי, שגם בקטטה מרובת המשתתפים שהתרחשה במקום, אין סאלח נוקט אלימות מכוונת וישירה, כך על פי הסרטונים (כששוב איעזר בהם לטובת גרסתו) סאלח נראה למצער רץ לעבר אדם שזרק אבן מתוך חצר ביתו של הישאם לכיוונו - כדי להניסו, מבלי שהוא נוקט אלימות משל עצמו.

התנהגות סאלח דומה להתנהלות בתוך המשרד, הוא נקלע לאזור אלימות מבלי שיש לו כלים לפתרון הסכסוך האלים, ומבלי שחושב מראש שמא מוטב שיעזוב את המקום, אם כל מעייניו נתונים שלא להתערב באירועים אלימים, כפי שעשה בעבר, כדבריו, כשהתרחק עם אשתו, וגר תקופה מסוימת בבאר שבע.

דין והכרעה:

אשר לסאלח (נאשם 2):

69. בעניינו של סאלח אני מוצאת לקבוע כי עובדות כתב האישום **לא** הוכחו מעל לספק סביר.

חלקו של סאלח, גם שהוכח כי נכנס למשרדו של הישאם ביחד עם קרובי משפחתו, שהיו מצוידים בנשק קר (במקלות ובאלות) - ספק אם קשור לאירוע התקיפה בין באופן ישיר ובין כשותף.

לאור פירוט הראיות לעיל, אני קובעת כי סאלח לא נכנס למשרדו של הישאם עם מקל וכי שהייתו במקום לא היתה בצוותא כדי לתקוף אותו, גם אם טענתו כי ניסה להפריד אינה נהירה, משלא פירט מה עשה בפועל כדי להפריד בין הניצים.

70. חיזוק לאמור אני מוצאת בגרסת הישאם עצמו, בנסיבות בהן גם שעירב את סאלח באירוע, היה זה משום התייעוד מהסרטונים ומשום שורת ההיגיון הנלמדת מעצם כניסתו של סאלח למשרד עם בני משפחתו כשהם עם מקלות ואלות - אך לא מתוך דברים שקלט בחושיו.

דומה כי העיקר הוא, שהישאם לא יכול היה להעיד על חלקו של סאלח ממה שקלט בחושיו משום שכבר בראשית האירוע לאחר כניסת חאלד והחבורה, ספג מכות בראשו, או אז הכרתו התערפלה - ועל כן לא יכול עוד לתאר במדויק את שאירע.

בנסיבות אלה, ככל שנקשר סאלח לאירוע תקיפתו של הישאם, היה הדבר משום סרטוני האבטחה שהוצגו, שאינם ממוקדים וחדים, וכן שורת ההיגיון (הגיונו הסובייקטיבי של הישאם) - דא עקא, שאלה אינם יכולים, כך אני קובעת, לשמש בסיס להרשעתו של סאלח.

אשר לחאלד (נאשם 1):

71. בעניינו של חאלד שונים פני הדברים. הישאם באימרותיו במשטרה דייק בתיאור חלקו של חאלד שהיה ראשון לנכנסים למשרדו (אם כי לא ראשון לנכנסים לקומת העמודים) כשאחריו נכנסה כל החבורה למשרד, בנסיבות בהן תחילה חאלד תקף את הישאם ואחר כך הוסיף לתקוף אותו ביחד עם כל אלה הנמנים עם החבורה.

הישאם בעדותו בפניי ניסה אמנם להימנע מלפרט את חלקו של חאלד בחלק מתשובותיו, משום שלא רצה לעורר את הריב ששכך בעקבות ה"סולחה" בין שתי המשפחות הניצות; דא עקא, שאין הישאם, כמוסבר לעיל, חוזר בו מגרסתו במשטרה, ומכל מקום אימרותיו במשטרה התקבלו לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות, לאמיתות תוכן. משניתן הסבר להתנהלותו של הישאם בעדותו, כשביקש להמעט ולצמצם במתן עדות שמסבכת את חאלד, שכנו וקרוב משפחתו, עימו הוא מבקש להמשיך לחיות בשכנות לאחר שקיבל פיצוי לנזקיו - נמצא המשקל הרב לאימרותיו.

באלה הנסיבות אני קובעת כי הוכח מעל לספק סביר חלקו של חאלד בתקיפתו של הישאם לבד ובצוותא עם החבורה, עליה נמנים בנו מועתסם ובני אחיו.

72. מאחר וקבעתי ממצאים על פי אימרותיו של הישאם, שהוגשו לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות, אבחן האם בראיות שהוגשו יש כדי "דבר לחיזוק" אימרות אלה, בנסיבות בהן מתן האימרות הוכחו (וליתר דיוק הוגשו האמרות בהסכמה - עמ' 24 - 25, עמ' 26 וכן עמ' 85 לפרוט') ונותן האימרות - הישאם, היה עד במשפט.

73. על פי הפסיקה, התוספת הראייתית של "דבר לחיזוק" אינה כסיוע, לאמור, לא נדרשת תוספת "מסבכת" אלא תוספת "מאמתת" בלבד. מדובר בנדבך ראייתי שיהיה בו אך מתן נופך של אמת לאימרת העד, תוספת משקל לאמינות.

כך למשל "דבר לחיזוק" אפשר למצוא בשקרינו של נאשם והתנהלות מפלילה (כגון מנוסתו מזירת הפשע).

ר' המלומד יעקב קדמי, על הראיות, חלק ראשון, מהדורה משולבת ומעודכנת תש"ע - 2009, עמ' 404:

"...כפי שיובהר להלן, כוונתו המפורשת של המחוקק היתה לקבוע דרישה לתוספת שאינה "סיוע", לאמור: שאינה תוספת "מסבכת" אלא תוספת "מאמתת" בלבד..."

ראה, למשל: ע"פ 7758/04 (אלקאדר - "נחזור למושכלות יסוד. חיזוק הינו תוספת ראייתית מאמתת, דהיינו תוספת הבאה לאמת את דברי העד ואין היא צריכה להתייחס לשאלה השנויה במחלוקת דווקא או לאישום כנגד עבריון מסוים... חיזוק יכול ויהיה נובע גם מן העדות העיקרית עצמה... הדבר לחיזוק אינו אלא תוספת משקל לאמינות ולמהימנותו של מוסר האימרה. ככל שבית-המשפט מתרשם לחיוב ממהימנות האימרה כך קטן משקל ה'דבר לחיזוק' (...ע"פ 2949/99...). וראה גם - ע"פ 4209/94 (פלישטייב); ע"פ 1538/02 (פלוני). וכן - ע"פ 9613/04 (בן סימון); וכן ע"פ 395/06 (חליסטוב)."

74. ככלל, משקל של "הדבר לחיזוק" עומד ביחס הפוך למהימנות האימרה. ככל שבית משפט מתרשם לחיוב ממהימנות האימרה - כך קטן משקל ה"דבר לחיזוק" הדרוש לתמיכתה, וההיפך (שם קדמי עמ' 416). הדברים מקבלים משנה תוקף כשהישאם הלכה למעשה לא חזר מעיקר גרסתו בעדותו.

75. ובעניינו, לאחר שהתרשמתי לחיוב ממהימנות העד הישאם ואמרותיו במשטרה, גם אם בעדותו ביקש

להמעט אך לא בדרך של חזרה מגרסתו המפורטת שניתנה במשטרה - אבחן את ה"דבר לחיזוק".

אקדים ואומר כי בראיות שיפורטו להלן, יש אף יותר מ"דבר לחיזוק" במיוחד שמדובר במספר ראיות שכל אחת מהן כשלעצמה יכולה להוות "דבר לחיזוק"; כך אמנה את אמירתו של חאלד בישיבת ההקראה לפיה נכח בתוך משרדו של הישאם, אפנה לסתירות בגרסת חאלד וכן אפנה להתנהגותו סמוך לאחר התקיפה, במנוסתו מהמשרד; ובעיקר אבהיר להלן כי באמרותיו של חאלד יש גם למצער "ראשית הודאה" - ולהלן הנימוקים ביתר פירוט:

76. ראשית, אציין את גרסתו הבלתי מהימנה והפתלתלה של חאלד, אשר ביקש להרחיק עצמו מהאירוע, כאשר בתשובותיו הירבה לא לזכור ולייחס לעצמו מצב של הלם וחוסר יכולת לדייק בפרטים, ובכלל זה, מסירת גרסה בבית משפט שאינה עולה בכפיפה אחת עם יתר גרסאותיו, כמבואר לעיל.

77. שנית, אציין את ריצתו של חאלד מהמשרד של הישאם, קרי מנוסה מהזירה ההולמת את מי שחש אשמה - בניגוד קוטבי לגרסתו לפיה כל מעייניו היו לעזור להישאם, חרף העובדה כי השאיר את הישאם אחריו במשרדו מדמם וכאוב, עד לבואם של בני משפחתו.

התנהגות מפלילה של חאלד בהסתלקותו מהזירה מבלי להגיש סיוע להישאם, מהווה גם היא ראיה נסיבתית שנוקפת לחובתו, בהיותה ראיה בעלת כוח ראיתי לחובתו, משלא ניתן הסבר אחר אמין ומניח את הדעת (ר' קדמי שם עמ' 310).

78. שלישית, אזכיר את מסמך ה"סולחה" ואת פרשנותו של חאלד ל"סולחה" ולפיה משום ש"נטענו טענות נגדו", כלשונו, הוא ומשפחתו אספו כסף בסך של 300,000 ₪ כפיצוי להישאם, וזאת בניגוד להיגיון שמחזיק מי שכל מעייניו היו להפריד ועל כן זכאי, להבדיל - רק להכרת תודה.

79. רביעית, אציין את נוכחותו של חאלד (שלא מוכחשת על ידו) בקומת העמודים כשבידו אלה וטענתו כי כל האירוע לא היה בא לעולם אם המשטרה היתה עוצרת את הישאם על אירועי יום 25.2.15, אירוע בו הישאם, לשיטתו, היכה את אחיו עמאר וגרם לשברים בגולגולתו.

חאלד, במילים אחרות, מאשים את המשטרה שהביאה לעשיית דין עצמית, וכלשונו באימרתו ת/2, עמ' 4, ובדבריו יש משום "ראשית הודאה";

"ת: לא נכון לא לקחנו את החוק לידיים בכלל.

ש: שאמרת אתם אשמים? מה בזה שתקפתם את הישאם?

ת: אנחנו לא אשמים שתקפנו את הישאם אתם אשמים שהשאתם ככה בחוץ זה בגללכם הכל טם הייתם לוקחים את הישאם לא היה כלום.

ש: אז אתה מודה שהאירוע קרה בגלל מה שקרה בגלל מה שקרה ביום רביעי עם הישאם?

ת: בטח לא למה אני מודה, לא לא."

80. בעניין זה אוסיף ואדגיש כי, ככלל, "מניע" אינו נדרש להוכחה במסגרת ההליך הפלילי, אלא מאי שאם

הוכח קיומו של מניע, יש בכך כדי לחזק את משקלן של יתר הראיות המפלילות (ר' למשל ע"פ 8005/04 יורי אברוטין נ' מדינת ישראל, 29.3.07), כך המקרה דנן.

לסיכום היסוד העובדתי:

81. היסוד העובדתי בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה הוכח מעל לספק סביר, בנסיבות בהן הותקף הישאם ע"י חאלד לבדו ובסמוך לאחר מכן הותקף הישאם ע"י חאלד ביחד עם אחרים באמצעות אלות ומקלות, ובשל כך הובהל לבית חולים, משנגרמו לו שברים בפניו, בכלל זה בארובת העין ובעצמות האף.

דומה כי הממצאים שבתיעוד הרפואי מלמדים על גרימת חבלה חמורה, אף שסעיף 329(א)(1) לחוק העונשין אינו מחייב שתיגרם בפועל תוצאה של חבלה חמורה, ודי שתוכח פציעה (ע"פ 8871/05 יוסף שליו שנגלופ נ' מדינת ישראל, 12.3.07).

באלה הנתונים, הרכיב העובדתי בכתב האישום, בנוגע לחאלד (נאשם 1), שעניינו בתקיפתו של הישאם ותוצאות התקיפה - הוכח מעל לספק סביר.

82. המיוחס לחאלד בעניין תקיפת תאופיק, ובכל הנוגע לעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - כפי שהובהר לעיל - לא הוכח מעל לספק סביר, ועל כן מחלק זה של כתב האישום אורה על זיכוי של חאלד מחמת הספק.

היסוד הנפשי (בעניינו של חאלד):

83. סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין קובע, כהאי לישנא:

"(א) העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, או להתנגד למעצר או לעיכוב כדין, שלו או של זולתו, או למנוע מעצר או עיכוב כאמור, דינו - מאסר עשרים שנים:

(1) פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה, שלא כדין;"

היסוד הנפשי בעבירה הוא במודעות למרכיבי העבירה ולתוצאה - כפי שהדברים עולים מהכרעתי דלעיל, וכן הוכחת הכוונה לפצוע את הישאם או לגרום לו חבלה חמורה.

אמור אם כן, משהוכחה המודעות לרכיבי העבירה, כמפורט לעיל, אפנה לבחינת הכוונה המיוחדת, לפיה המעשה בוצע מתוך כוונה לגרום חבלה חמורה.

84. את הכוונה הנדרשת האמורה ניתן להוכיח מתוך נסיבות המקרה גם ללא שימוש בחזקת הכוונה. הכוונה המיוחדת מתייחסת להלך רוחו של הנאשם (חאלד) בעת ביצוע העבירה, הלך רוח אותו ניתן ללמוד מתוך הנסיבות (ע"פ 335/75 סוהיל סביר נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 57).

אמור מעתה, היסוד הנפשי הדרוש להרשעה בעבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין היא "כוונה מיוחדת" לגרום חבלה חמורה בקורבן העבירה. כוונה זו ניתן כאמור לבסס מתוך נסיבות האירוע, מהן ניתן להסיק מסקנה אחת מחייבת, כפי שיובהר להלן, וכן באמצעות חזקת הכוונה לפיה אדם מתכוון לתוצאות הצומחות בדרך הטבע ממעשיו.

85. על פי הפסיקה ישנן מספר אינדיקציות במעשיו של נאשם (ושל הנאשם שבפנינו) העשויות לבסס את הוכחת הכוונה, ובין היתר, השימוש בכלי נשק, אופן ביצוע המעשה, מיקום וטיב הפגיעות בגוף הקורבן באברים חיוניים ומספר הפגיעות.

נקבע בפסיקה כי את יסוד הכוונה, החבוי והצפון בנפשו של אדם, ניתן להוכיח באמצעות ראיות על התנהגות הנאשם לפני המעשה, בשעת המעשה ולאחריו, ואף באמצעות "חזקת הכוונה".

בעניין זה ר' ע"פ 611/80 מטוסיאן ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (4) 85, 98-99:

"המחשבה הפלילית איננה יכולה להיות מוסקת ברוב המכריע של האישומים הפליליים, אלא מתוך מכלול הנסיבות החיצוניות. הווה אומר, אך מעטים המקרים, בהם עולה המחשבה הפלילית (או אף הכוונה הפלילית המיוחדת, כאשר זו נדרשת) מתוך הצהרה גלויה וברורה של המחשבה, המסתתרת בלבו של הנאשם. אך העדרה של הודאה או אף הודאה גלויה וחד-משמעית בדבר המחשבה, המקננת בלבו של פלוני הנאשם, אין בה, כאמור, כדי לסכל את האפשרות להסיק מסקנות בדבר קיומה של המחשבה, המתלוות לביצועו של המעשה הפלילי..."

86. במקרה שבפנינו, נסיבות האירוע כפי שעולות מן הראיות די בהן לבסס את היסוד הנפשי- בנסיבות בהן הגיע חאלד למקום האירוע, כשלבדבריו תוך כדי הגעתו הצטייד באלה שלקח מנער שנכח במקום, ופרץ למשרדו של הישאם מבעד לחבורה, שהגיעה קודם לכן, כשכל אחד מחבריה מצויד גם הוא במקל או אלה. באותן נסיבות החל חאלד ראשון להכות את הישאם בראשו - באיבר חיוני, והוסיף לתקוף אותו בצוותא עם יתר חברי החבורה בראשו ובחלקי גופו האחרים.

מיקום הפגיעות, וכן מספר המכות שכוונו לפניו של הישאם ולגופו, לא משאירים ספק סביר כי חאלד החליט לגרום להישאם חבלה חמורה.

87. הנה כי כן, הלך רוחו של חאלד בעת ביצוע העבירה **עולה** מהעובדות, שנקבעו על ידי ומתוך מכלול הנסיבות.

ועוד, הישאם הותקף במשרדו, מקום קטן ומתוחם, ע"י חאלד ביחד עם בנו ואחייניו, כולם נושאים אלות או מקלות ומכים בו בין היתר בראשו, מכות שלא נפסקו גם כשהתמוטט לרצפה. התקיפה מתרחשת כאמור בחדר מוגבל במימדיו, כשאינן להישאם לאן לברוח ולהסתתר, וממנו אינו יכול להימלט.

88. על הלך הרוח של חאלד ניתן ללמוד גם ממהלך האירוע עצמו בו תקפו חאלד ואחרים בצוותא את הישאם, כשברקע נשמע קול שקורא לתוקפים להכות אותו כדי שלא יצא חי.

גם אם לא אייחס לחאלד את אמירת הדברים, אין ספק כי הדברים שנשמעו ברקע במהלך התקיפה, מלמדים על הכוונה המיוחדת הנדרשת.

ואחרי הכל אין לשכוח שמדובר בחאלד ועוד ארבעה נוספים מכווני מטרה, שתוקפים אותו (את הישאם), מבוגר ממרביתם ומופתע מהופעתם.

89. גם התנהגות חאלד במנוסתו ממשרדו של הישאם, כשהוא משאיר אותו שותת דם, במקום לסייע לו, יש בה

כדי להוכיח את היסוד הנפשי.

90. הנה כי כן, מכלול התנהלותו של חאלד באירוע לפניו ולאחריו, לא מותיר ספק בדבר כוונתו לגרום לחבלה חמורה כאשר הוא (חאלד) ביחד עם אחרים נושאים כלי נשק מרובים ומסוכנים מטבעם, המכוונים כנגד אחד ש"כלוא" בתוך משרדו.

91. כוונתו של חאלד אינה צריכה להיות מבוססת על הכנה ממושכת או תוכנית סדורה, אלא די שגמלה בליבו; כך יכולה הכוונה המיוחדת להתגבש בסמיכות רבה לביצוע המעשה ו"כהרף עין", גם כשטוען חאלד כי הצטרף למקום האירוע בריצה מביתו, למשמע הרעש מביתו של הישאם, יחף וללא מקל, אותו אסף, כאמור, תוך כדי הגעתו למשרד ולפני כניסתו אליו (ע"פ 5775/14 מוחמד אבו נג'מה נ' מדינת ישראל, 15.6.15).

גם אם ניתן לומר לטובת חאלד שלא קשר קשר לביצוע פשע (עבירה ממנה חזרה המאשימה) ולא השתתף בדרך כלשהי בתכנון מוקדם של התקיפה, עדיין הוכחה כוונתו בריצה לעבר משרדו של הישאם, נטילת מקל בדרך, ופריצה לתוך משרדו, לאחריו נכנסו יתר בני החבורה עם מקלות ואלות, כפי שהעיד הישאם.

אמור מעתה, המקום הרגיש בו הוכה הישאם, משך התקיפה ע"י מספר אנשים ואשר נמשכה גם כשהישאם נפל לרצפה - מלמדת על הכוונה המיוחדת לגרום חבלה חמורה.

92. הכוונה המיוחדת בעניינו גם מוכחת על פי "חזקת הכוונה" לפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו, ר' ע"פ 7540/02 יוסף (בן מחמוד) כליב נ' מדינת ישראל, 27.10.03, שם נקבע:

"חזקה על אדם שהוא מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו ודי בחזקה זו כדי לקיים את דרישת היסוד הנפשי על פי סעיף 329 לחוק העונשין".

הוכחת הכוונה המיוחדת "להטיל באדם נכות או מום או לגרום לו חבלה חמורה", הגם שמדובר ביסוד סובייקטיבי, יכולה להילמד מתוך "חזקת הכוונה" לפיה אדם מתכוון, על דרך הכלל, לתוצאה הטבעית של מעשיו, כך המקרה דנן. ר' ע"פ 3799/14, כאמל אבו שנב נ' מדינת ישראל, מיום 17.8.15:

"טענת המערער היא, כאמור, כי לא הוכח מעל לספק סביר היסוד הנפשי של כוונה הדרוש לצורך הרשעה בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק. טענה זו אינה מבוססת ויש לדחותה. אכן, הרשעה בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה מחייבת, בין היתר, הוכחתה של כוונה מיוחדת "להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה". מאחר שמדובר ביסוד סובייקטיבי מובהק, הרי שכוונה זו נלמדת בדרך כלל ממעשה התקיפה עצמו, באמצעות "חזקת הכוונה" (או "הנחת הכוונה"), שהיא כידוע חזקה ראיתית-עובדתית לפיה אדם מתכוון, על דרך הכלל, לתוצאות הטבעיות של מעשיו:

"באשר ליסודות העבירה של חבלה בכוונה מחמירה... מדובר בעבירה הדורשת הוכחתה של כוונה מיוחדת 'להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה'. כוונה זו נלמדת, כמו מאליה, ממעשיהם החמורים והקשים של המערערים - וזאת בהתאם לחזקת הכוונה הנוהגת, לפיה בני אדם המבצעים פעולה מודעים לרוב לטיב הפיזי של מעשיהם ובכלל זה לתוצאות הטבעיות הנובעות מהם (ע"פ 8871/05 שנגלופ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 6 (12.3.2007)). אדם המכה בחוזקה בראשו של אחר באמצעות חפץ קשה כאבן או אגרופן,

עמוד 25

לא יכול שלא להיות מודע לפחות לאפשרות כי מעשיו עלולים לגרום חבלה קשה" (ע"פ 3293/09 חטיב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 15 (15.10.2009)).

93. קיימות במקרה דנן כמפורט לעיל - אינדיקציות רבות לחזקת הכוונה ובכלל זה, השימוש שעשה חאלד במקל ביחד עם אחרים שגם השתמשו במקלות ובאלות, עוצמת המכות כפי שתיאר הישאם, והתנהגותו של חאלד בעזיבת המשרד, לאחר התקיפה, כשאין הוא טורח לבדוק את מצבו של הישאם ולהושיט לו עזרה.

באלה הנסיבות, אני קובעת כי הוכח היסוד הנפשי שבעבירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין.

מחדלי חקירה:

94. בעניינו של חאלד, ומשהרשעתו מבוססת על **עדותו של הישאם**, מחדלי החקירה שמונה ב"כ הנאשמים שרובן אינן נוגעות לחאלד, כמו גם השבת מכשיר ה-DVR בטרם נבדק ע"י ב"כ הנאשמים - אין בהם כדי להביא לזיכוי של חאלד. כפי המבואר לעיל, חרף מחדלי החקירה, הוכחה תשתית ראייתית להוכחת אשמתו של חאלד בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה מעל לספק סביר, אף מבלי להסתמך על הסרטונים.

ר' דבריו של כב' השופט נ. סולברג בע"פ 9687/11 **סאמח סיורי נ' מדינת ישראל**, 21.11.13:

"...הלכה פסוקה היא כי על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל חקירתי, לא כשהוא עומד לעצמו, אלא בראיית מכלול הראיות... בענייננו, ככל שהיו מחדלי חקירה, לא הוכח כי היה בהם כדי להעיב על הוכחת אשמתו של המערער, וכפי שאמרתי לאחרונה - "מחדלי חקירה אין בהם כשלעצמם כדי להביא לזיכוי של נאשם, אם חרף מחדלי החקירה הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו בעבירות שיוחסו לו" (ראו פסקה 24 לפסק הדין בע"פ 8447/11 סולימאן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.9.2012))..."

סוף דבר:

95. אני מרשיעה את חאלד אבו רומי (הנאשם מס' 1) בעבירה של **חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329 (א)(1) + 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977** בקשר לתקיפתו של הישאם אבו רומי.

96. אני מזכה את חאלד אבו רומי מעבירת **קשירת קשר לפשע** (עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין) לאחר שהמאשימה חזרה בה מאישום זה, וכן מזכה אותו מעבירה של **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות** (עבירה לפי סעיף 333 + 335(1) ו-(2) + 29 לחוק העונשין), בקשר לתקיפתו של תאופיק אבו רומי.

97. אני מזכה את סאלח אבו רומי (הנאשם מס' 2) מכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, קרי **מחבלה בכוונה מחמירה** (עבירה לפי סעיף 329(א)(1) + 29 לחוק העונשין) ו**מקשירת קשר לפשע** (עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין).

ניתנה היום, כ"ה שבט תשע"ו, 04 פברואר 2016, במעמד הצדדים